

Planowane zmiany w prawie pracy:
umowy terminowe, rekompensowanie
pracy za sobotę.

Aktualne problemy ze stosowaniem
umów cywilnych.

Ossa, 6 grudnia 2014 r.

Grażyna Spytek-Bandurska

LEWIATAN

Projekt nowelizacji ustawy – Kodeks pracy
oraz niektórych innych ustaw
Tekst z 20 października 2014 r.

status: projekt rządowy (MPiPS)

Etap: konsultacje, przekazanie wspólnego stanowiska 4
reprezentatywnych organizacji pracodawców

Rodzaje umów o pracę

– proponowane brzmienie art. 25 k.p.

§ 1. Umowę o pracę zawiera się na okres próbny, na czas nieokreślony albo na czas określony.

§ 2. Umowę o pracę na okres próbny, nie przekraczający 3 miesięcy, zawiera się w celu sprawdzenia kwalifikacji pracownika i możliwości jego zatrudnienia do wykonywania pracy określonego rodzaju.

§ 3. Ponowne zawarcie umowy o pracę na okres próbny z tym samym pracownikiem jest możliwe jeżeli pracownik ma być zatrudniony do wykonywania pracy innego rodzaju.

Umowy na czas określony – nowe zasady stosowania

Okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony oraz łączny okres zatrudnienia na podstawie takich umów zawieranych między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie będzie mógł przekraczać 33 miesięcy, a łączna liczba tych umów nie będzie mogła przekraczać trzech.

Wyjątki od zasady ograniczającej stosowanie umów o pracę na czas określony

Limity ograniczające zatrudnienie na podstawie umowy lub umów o pracę na czas określony nie będą dotyczyły umowy zawartej w celu:

- 1) zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy,
- 2) wykonywania pracy o charakterze dorywczym lub sezonowym,
- 3) wykonywania pracy przez okres kadencji,
- 4) gdy pracodawca wskaże obiektywne przyczyny leżące po jego stronie, które uzasadniają zatrudnienie na czas określony w związku z okresowymi potrzebami pracodawcy.

Dodatkowy wymóg w przypadku wskazywania przyczyn obiektywnych uzasadniających przekroczenie limitu 33 miesiący

Obowiązek pracodawcy zawiadomienia właściwego
okręgowego inspektora pracy o zawarciu takiej umowy,
wskazanie jednocześnie przyczyny jej zawarcia, w
terminie 5 dni roboczych od dnia jej zawarcia
(dodawany § 4 w art. 25(1) K.p).

Okresy wypowiedzenia

Okresy wypowiedzenia umowy o pracę na czas określony i na czas nieokreślony wynoszą:

a) 2 tygodnie - w przypadku zatrudnienia u danego pracodawcy przez okres krótszy niż 6 miesięcy,

b) 1 miesiąc - w przypadku zatrudnienia u danego pracodawcy przez okres co najmniej 6 miesięcy,

c) 3 miesiące - w przypadku zatrudnienia u danego pracodawcy przez okres co najmniej 3 lat.

Zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy

Przyznanie pracodawcy możliwości jednostronnego zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia umowy o pracę, niezależnie od jej rodzaju (projektowany nowy art. 36(2) Kodeksu pracy).

Poselski projekt nowelizacji Kodeksu pracy dotyczący czasu pracy

– rozszerzenie sposobu rekompensowania
pracy wykonywanej w tzw. wolną sobotę

Status: poselski projekt Klubu PO

Etap: prace w Sejmie; przed głosowaniem dotyczącym
skierowania projektu do dalszych prac parlamentarnych

Zasady rekompensowania

Propozycja nowego brzmienia art. 151³:

- w razie braku możliwości udzielenia dnia wolnego od pracy w zamian za pracę w dniu wolnym od pracy, lub
- na wniosek pracownika,

pracownikowi przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w dniu wolnym od pracy.

Praktyczne problemy ze stosowaniem umów cywilnoprawnych

Problematyka dotycząca kontroli ZUS w zakresie kwestionowania umów o dzieło i obejmowania ich ubezpieczeniem społecznym:

Ocenianie rzeczywistej treści łączącego strony stosunku prawnego jako stosunku zlecenia.

Radykalna, nieuzasadniona i zupełnie jednostronna zmiana stanowiska organów ZUS wobec niezmienionego od wielu lat stanu faktycznego oraz braku zmian w prawie, to jest przepisach kodeksu cywilnego, prawa autorskiego oraz przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Istota umów o dzieło

Zgodnie z art. 627 kodeksu cywilnego:

Przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Umowa o dzieło jest typową umową rezultatu. Natomiast nie jest umową starannego działania, co cechuje umowę zlecenia.

Przedmiotem świadczenia jest spełnienie konkretnego zadania (osiągnięcie efektu), które może mieć charakter materialny lub niematerialny.

Cechą właściwą umowy o dzieło - rezultat

Wykonanie dzieła polega na zrobieniu nowej rzeczy lub przetworzeniu już istniejącej.

Rezultat powinien przybierać określoną postać w świecie zjawisk zewnętrznych, mieć byt samoistny (niezależny od dłużnika) i odpowiadać upodobaniom bądź wymaganiom zamawiającego.

Umowa ta jest dwustronnie zobowiązująca, wzajemna, konsensualna i odpłatna.

Cechy umowy o dzieło

Dla ważności umowy o dzieło nie jest zastrzeżona żadna forma, co oznacza dowolność w sposobie jej zawierania, zmiany i ustania.

Jednak na potrzeby dowodowe ważne jest zachowanie pisemności.

Nie ma ograniczeń dotyczących czasu trwania tej umowy.

Wynagrodzenie za dzieło może być ryczałtowe lub kosztorysowe.

Cechy umowy o dzieło – c.d.

Przyjmujący zamówienie ma obowiązek wykonania dzieła i odpowiada za jakość ustaloną w umowie lub wynikającą zwyczajnie z charakteru danego dobra.

Sposób osiągnięcia ustalonego dzieła jest pozostawiony wyłącznemu uznaniu wykonawcy, chociaż zdarza się ingerencja zamawiającego, który chce sprawować nadzór nad przebiegiem pracy.

Strony mogą w określonych przypadkach odstąpić od umowy.

Cechy umowy o dzieło – c.d.

Z chwilą ukończenia pracy przyjmujący zamówienie ma obowiązek wydać dzieło zamawiającemu i umożliwić korzystanie z niego stosownie do właściwości, a niekiedy przenieść związane z nim prawa.

W braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła.

Niejednolita wykładnia sądowa

„(...) Można więc za rezultat odpowiadający pojęciu dzieła w rozumieniu art. 627 k.c. uważać także realizację programu, prowadzenie i zakończenie cyklu wykładów, a zatem celem umowy łączącej strony może być uzyskanie określonego rezultatu w postaci cyklu wykładów, który w świetle prawa autorskiego stanowi utwór podlegający także ochronie tego prawa.

Utworami są np. nieutrwalone w żaden sposób inscenizacje teatralne, recytacje, wykonania utworu muzycznego lub prowadzenie radiowej audycji słowno-muzycznej, co oznacza, że dzieło w postaci niematerialnej może ucieleśniać się tylko przez odpowiednie zachowanie wykonawcy.

(uzasadnienie; wyrok Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 2013 r., sygn. akt II UK 26/13)

Niejednolita wykładnia sądowa – c.d.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych może - wbrew nazwie umowy - zakwalifikować pracę tłumacza języka obcego jako umowę o świadczenie usług, a nie umowę o dzieło, gdy oparta jest na długookresowym zatrudnieniu i polega na powtarzalnym wykonywaniu tłumaczeń dokumentów związanych z bieżącą działalnością firmy, za stałym (miesięcznym) wynagrodzeniem (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 750 k.c.).

(wyrok Sądu Najwyższego z dn. 6 kwietnia 2011 r., sygn. akt II UK 315/10)

Dziękuję za uwagę